

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Лютий 2023 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 41
Департамент статистики та звітності

Головне

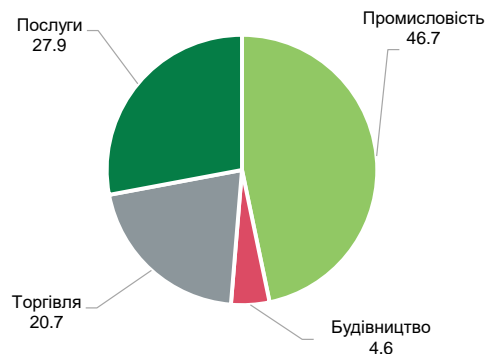
Бізнес поступово адаптується до поточних умов і пом'якшує негативні очікування щодо своєї економічної діяльності. **Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у лютому підвищився до 45.0** (у січні – 37.5).

- Економічна активність підприємств поступово відновлюється в усіх секторах, крім будівництва. Найбільше стримують відновлення підприємств дефіцит електроенергії, зростання собівартості виробленої продукції внаслідок закупівлі альтернативних джерел енергії та палива, низький споживчий попит.
- Більшість опитаних підприємств поліпшили свої очікування, однак все ще налаштовані на зменшення обсягів виробництва товарів (послуг), нових замовлень на продукцію, обсягів товарообороту, запасів/залишків товарів для продажу.
- Пом'якшилися очікування як щодо зростання закупівельних цін та цін підрядників, так і цін/тарифів на власну продукцію/послуги.
- Респонденти всіх секторів і надалі налаштовані на скорочення чисельності працівників, найбільше – в секторі будівництва.

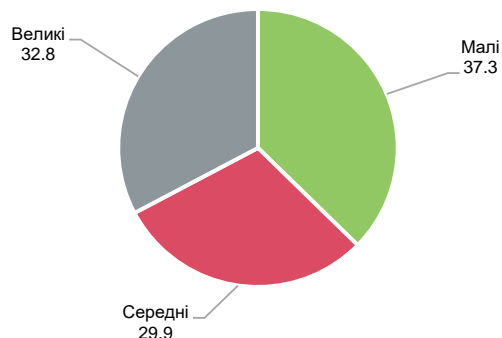
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

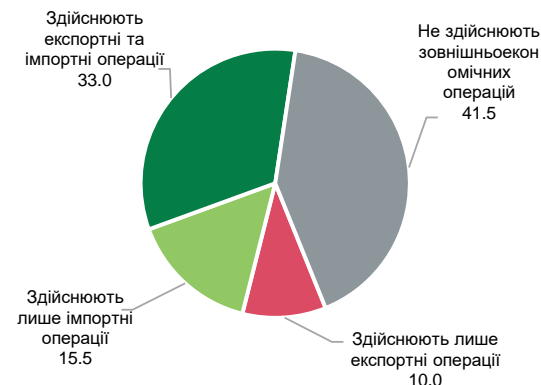
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

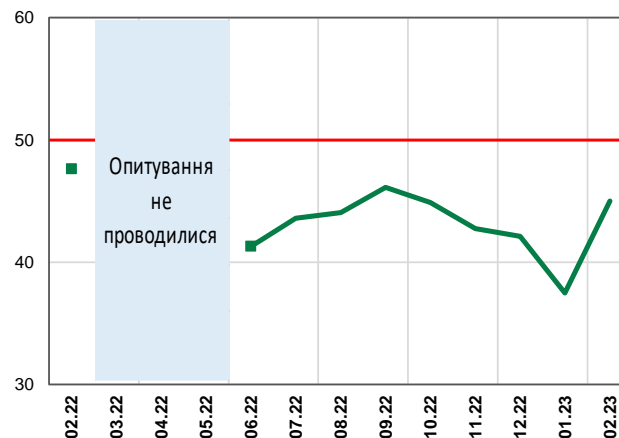
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 02 – 21 лютого 2023 року
- Опитано всього: 458 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у лютому порівняно з січнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Січень 2023	Лютий 2023	Зміна м/м
Промисловість	34.8	40.6	47.2	6.6
Будівництво	4.7	34.5	33.5	-1.0
Торгівля	23.3	33.9	47.0	13.1
Послуги	37.2	37.2	43.2	5.9
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		37.5	45.0	7.5

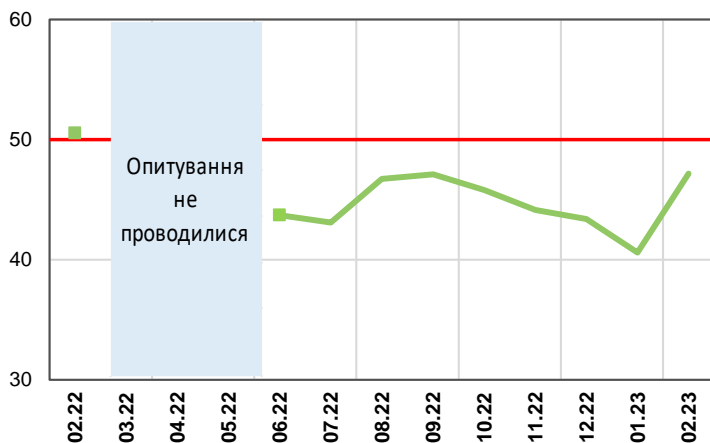
Індекс очікування ділової активності

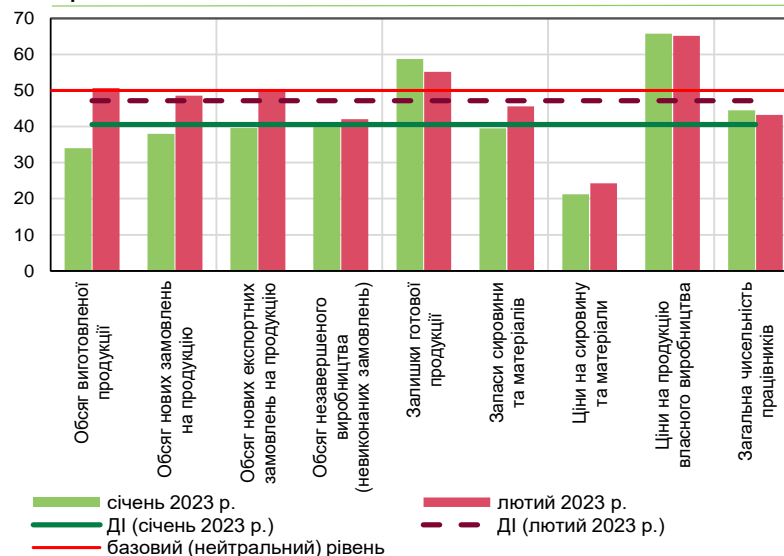
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

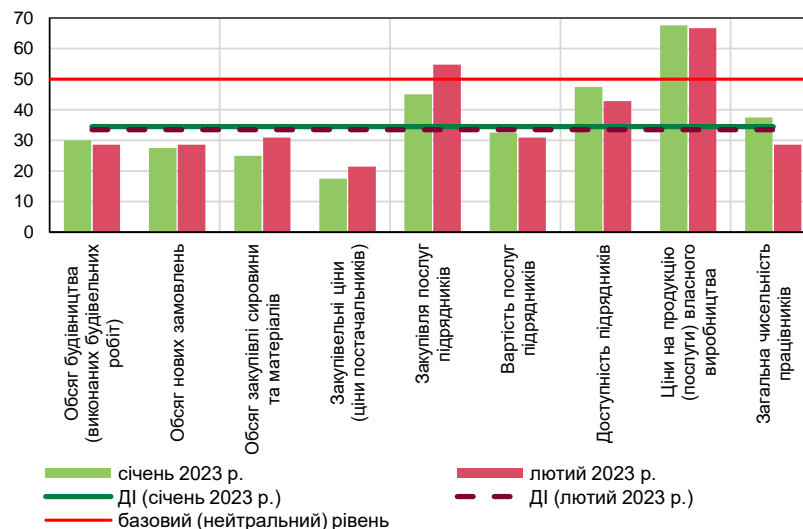
- Поступове відновлення електропостачання та закупівля альтернативних джерел енергії **пом'якшили песимістичні очікування підприємств промисловості** у лютому: **ДІ сектора зріс до 47.2** (у січні – 40.6).
- Респонденти очікували **зростання обсягів виготовленої продукції** (уперше після жовтня 2022 року) і **обсягів нових експортних замовлень на продукцію** (уперше після лютого 2022 року): ДІ – 50.7 і 50.4 відповідно (у січні – 34.0 і 39.6 відповідно). Одночасно **суттєво поліпшилися**, хоча все ще залишаються негативними, **очікування щодо обсягів нових замовлень на продукцію**: ДІ – 48.6 (у січні – 38.0).
- Деяко послабилися песимістичні оцінки стосовно обсягів незавершеного виробництва (невиконаних замовлень): ДІ – 42.1 (у січні – 40.0).
- Пом'якшились очікування щодо зростання цін на сировину та матеріали, а також цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 24.3 та 65.2 відповідно (у січні – 21.3 та 65.8).
- Водночас **збереглися негативні оцінки щодо загальної чисельності працівників**: ДІ – 43.2 (у січні – 44.5).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

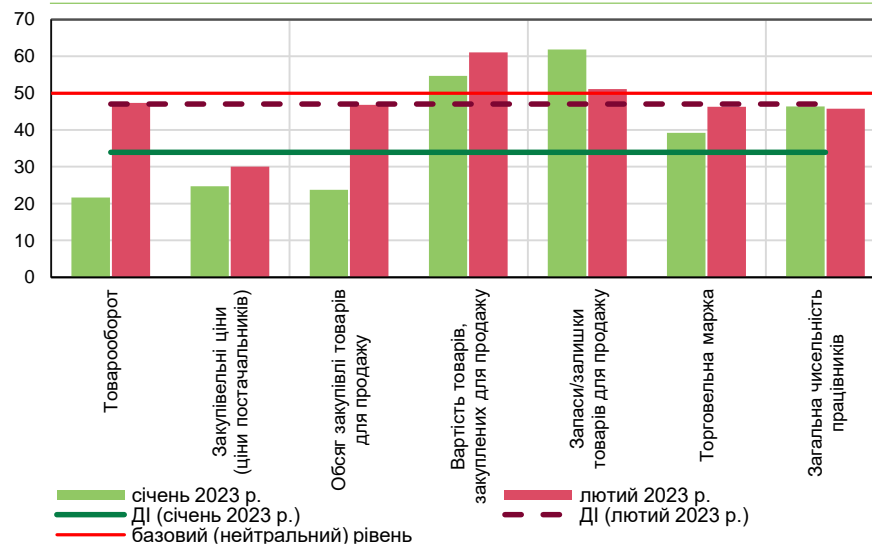
- Підприємства будівництва мали **найстриманіші серед інших секторів економіки оцінки щодо своєї діяльності**, зважаючи на сезонний фактор, низьку фінансову спроможність споживачів та перебої з постачанням електроенергії: у лютому **ДІ становив 33.5** (у січні – 34.5).
- Посилилися негативні очікування щодо обсягів виконаних будівельних робіт: ДІ – 28.6 (у січні – 30.0). Одночасно респонденти очікували зменшення обсягів нових замовлень, а також обсягів закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 28.6 і 31.0 відповідно (у січні – 27.5 і 25.0).
- Респонденти вказали на погіршення доступності підрядників: ДІ – 42.9 (у січні – 47.5).
- На тлі високих цін постачальників і вартості послуг підрядників залишаються високими очікування щодо цін на продукцію (послуги) власного виробництва: ДІ – 21.4, 31.0 і 66.7 відповідно (у січні – 17.5, 32.5 і 67.5 відповідно).
- У секторі очікується **суттєве скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 28.6 (у січні – 37.5).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

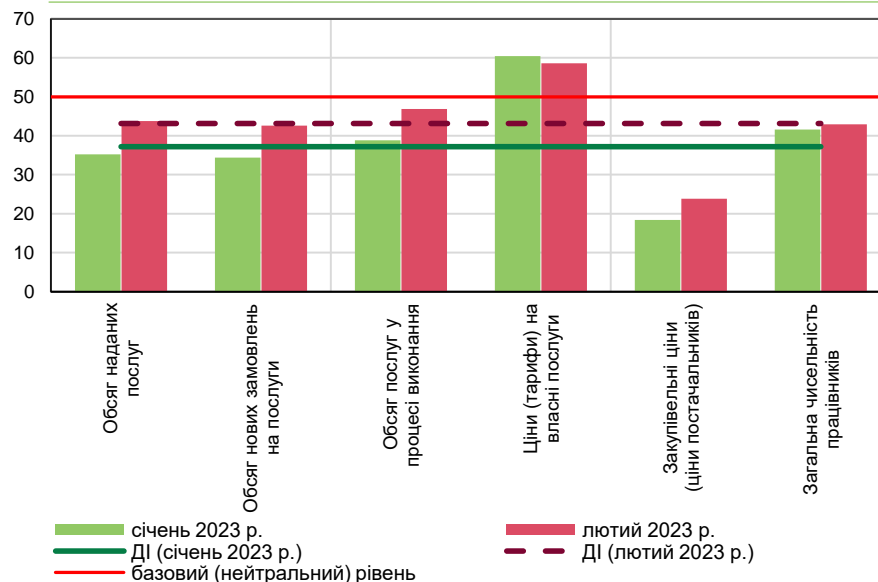
- Поступова адаптація до відключень електроенергії, налагодження ланцюгів постачання товарів, а також сезонний фактор зумовили **суттєве пом'якшення підприємствами торгівлі негативних оцінок щодо своєї діяльності** у лютому: **ДІ зріс до 47.0** (у січні – 33.9).
- Суттєво поліпшились оцінки щодо товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу: ДІ – 47.4 та 46.8 відповідно (у січні – 21.6 та 23.7). Респонденти сектору очікували зменшення обсягів запасів/залишків товарів для продажу: ДІ – 51.1 (у січні – 61.9).
- Респонденти послабили свої оцінки щодо зменшення торговельної маржі: ДІ – 46.3 (у січні – 39.2).
- Деяко пом'якшилися очікування щодо зростання закупівельних цін: ДІ – 30.0 (у січні – 24.7), водночас посилилися очікування щодо темпів зростання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 61.1 (у січні – 54.6).
- Керівники підприємств сектору й надалі песимістично налаштовані щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 45.8 (у січні – 46.4).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг **дещо пом'якшили, проте зберегли песимістичні оцінки щодо своїх економічних результатів**, зважаючи на зниження купівельної спроможності населення, підвищення тарифів та проблеми з логістикою: у лютому **ДІ становив 43.2** (у січні – 37.2).
- Респонденти значно пом'якшили свої негативні очікування щодо обсягів наданих послуг, обсягів нових замовлень, а також обсягів послуг у процесі виконання: ДІ – 43.8, 42.6 та 46.9 відповідно (у січні – 35.2, 34.4 та 38.8).
- На тлі послаблення оцінок щодо закупівельних цін, послабилися очікування щодо підвищення цін (тарифів) на власні послуги: ДІ – 23.8 та 58.6 відповідно (у січні – 18.4 та 60.4).
- Дещо послабилися очікування щодо скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 43.0 (у січні – 41.6).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у лютому 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	30	42	29
Обсяг нових замовлень на продукцію	24	50	27
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	20	61	19
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	5	75	21
Залишки готової продукції	17	55	28
Запаси сировини та матеріалів	19	53	28
Ціни на сировину та матеріали	54	44	2
Ціни на продукцію власного виробництва	33	64	3
Загальна чисельність працівників	4	79	17

Дані опитування підприємств будівництва у лютому 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	5	48	48
Обсяг нових замовлень	10	38	52
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	10	43	48
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	57	43	0
Закупівля послуг підрядників	24	62	14
Вартість послуг підрядників*	38	62	0
Доступність підрядників	5	76	19
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	43	48	10
Загальна чисельність працівників	0	57	43

Дані опитування підприємств торгівлі у лютому 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	26	42	32
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	41	58	1
Обсяг закупівлі товарів для продажу	25	43	32
Вартість товарів, закуплених для продажу	37	48	15
Запаси / залишки товарів для продажу*	21	56	23
Торговельна маржа	8	76	16
Загальна чисельність працівників	2	87	11

Дані опитування підприємств сфери послуг у лютому 2023 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	14	59	27
Обсяг нових замовлень на послуги	14	57	29
Обсяг послуг у процесі виконання	13	67	20
Ціни (тарифи) на власні послуги	23	72	5
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	54	45	2
Загальна чисельність працівників	4	78	18

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)